

REGLAMENTAI

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2022/2586

2022 m. gruodžio 19 d.

dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 93, 107 ir 108 straipsnių taikymo tam tikrų kategorijų valstybės pagalbai geležinkelių, vidaus vandenų kelių ir daugiarūšio transporto sektoriuose

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 109 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentu (ES) 2015/1588 ⁽²⁾ Komisijai suteikti įgaliojimai priimant reglamentus paskelbti, kad tam tikrų nurodytų kategorijų pagalbai įvairiuose sektoriuose veikiančioms įmonėms, pavyzdžiui, pagalbai aplinkos apsaugai, yra suderinama su vidaus rinka ir jai Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai pranešti yra netaikomi (toliau – reikalavimai pranešti). Tačiau Reglamentas (ES) 2015/1588 netaikomas, be kita ko, pagalbai, kuria remiamas geležinkelių ir vidaus vandenų kelių transportas arba daugiarūšis transportas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1315/2013 ⁽³⁾. Tie sektoriai Sąjungos lygmeniu tampa vis aktualesni Europos žaliojo kurso ir Darnaus ir išmanaus judumo strategijos, kuriuos Komisija nustatė atitinkamai 2019 m. gruodžio 11 d. ir 2020 m. gruodžio 9 d. komunikatais, kontekste;
- (2) pagal Sutarties 93 straipsnį pagalba, susijusi su geležinkelių, vidaus vandenų kelių bei daugiarūšiu transportu, laikoma suderinama su Sutartimis, jei ji atitinka transporto koordinavimo poreikius arba jei ji skiriama kompensuojant už tam tikrų išpareigojimų, siejamų su viešosios paslaugos sąvoka, vykdymą;
- (3) Komisija taikė Sutarties 93 straipsnį, 107 straipsnio 1 dalį ir 108 straipsnį daugelyje sprendimų dėl tam tikrų kategorijų valstybės pagalbos geležinkelių, vidaus vandenų kelių ir įvairiarūšio transporto sektoriuose veikiančioms įmonėms ir parengė tam tikrų kategorijų valstybės pagalbos, kuria tikimasi patenkinti transporto koordinavimo poreikius, vertinimo gaires. Komisijos patirtis rodo, kad tokia pagalba nesukelia didelių konkurencijos iškreipimų, jeigu ji suteikiama taikant atviras, skaidrias bei nediskriminuojančias procedūras ir jei remiantis įgyta patirtimi galima nustatyti aiškias suderinamumo sąlygas;
- (4) todėl, siekiant supaprastinti administravimą tais atvejais, kai konkurencijos iškreipimas yra apribotas iki minimumo, Komisija turėtų būti įgaliota priimant reglamentus paskelbti, kad pagalba transporto koordinavimui arba kompensacijoms už tam tikrų su viešosios paslaugos sąvoka siejamų išpareigojimų vykdymą, kaip nurodyta Sutarties 93 straipsnyje, yra suderinama su vidaus rinka ir jai netaikomi nustatyti reikalavimai pranešti;

⁽¹⁾ 2022 m. gruodžio 13 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1588 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (OL L 248, 2015 9 24, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).

- (5) valstybės pagalbai, skiriamai kompensuojant už viešųjų paslaugų išpareigojimų, susijusių su keleivinio transporto viešosiomis paslaugomis, vykdymą, jau taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 ⁽⁴⁾, įskaitant atvejus, kai valstybė narė nusprendžia tą reglamentą taikyti viešajam keleiviniam vidaus vandenų kelių ir nacionalinių jūrų vandenų transportui. Todėl kompensacijai už viešąsias paslaugas, susijusias su viešuoju keleiviniu transportu, šis reglamentas turėtų būti netaikomas;
- (6) priimdama reglamentus, kuriais numatoma reikalavimų pranešti netaikyti tam tikrų kategorijų pagalbai, Komisija turėtų nurodyti: pagalbos tikslą, pagalbos gavėjų kategorijas, didžiausius pagalbos dydžius, pagalbos sumavimą reglamentuojančias sąlygas ir stebėsenos sąlygas, ir turėtų nustatyti papildomas išsamias sąlygas, kad pagalba, kuriai taikomas šis reglamentas, būtų suderinama su vidaus rinka;
- (7) svarbu, kad visos šalys galėtų patikrinti, ar pagalba suteikta laikantis taikomų taisyklių. Taigi, siekiant teisingai taikyti Sutarties taisykles, labai svarbu užtikrinti valstybės pagalbos skaidrumą, kuris leidžia užtikrinti geresnį reikalavimų laikymąsi, didesnę atskaitomybę, tarpusavio peržiūrą ir galiausiai veiksmingesnes viešąsias išlaidas. Todėl kiekvienos valstybės narės turėtų būti reikalaujama teikti informaciją apie jos suteiktą pagalbą, kuriai taikomas pagal šį Reglamentą priimtas reglamentas, santraukas. Siekiant užtikrinti kiekvienos valstybės narės priimtų priemonių skaidrumą, šias santraukas turėtų skelbti Komisija;
- (8) pagal Sutarties 108 straipsnio 1 dalį Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, turi nuolat peržiūrėti visas esamas pagalbos sistemas. Tuo tikslu ir siekdama užtikrinti kuo didesnę skaidrumą ir pakankamą kontrolę, kiekviena valstybė narė turėtų registruoti ir kaupti informaciją apie pagal šį Reglamentą priimtų reglamentų taikymą. Kiekviena valstybė narė turėtų Komisijai taip pat teikti bent kartą per metus tokių bendrosios išimties reglamentų taikymo ataskaitą. Komisija turėtų užtikrinti, kad šios ataskaitos būtų prieinamos visoms kitoms valstybėms narėms;
- (9) prieš priimdama reglamentus pagal šį reglamentą, Komisija turėtų sudaryti sąlygas visoms suinteresuotiesiems asmenims ir organizacijoms pateikti savo pastabas, kad gautų kuo išsamesnę ir kuo reprezentatyvesnę grįžtamąją informaciją. Tuo tikslu ji turėtų skelbti tokių reglamentų projektus;
- (10) tuo pačiu metu, kai pagal šį reglamentą skelbiamas reglamento projektas, turėtų būti konsultuojamasi su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu, įsteigtu pagal Reglamentą (ES) 2015/1588. Tačiau siekiant skaidrumo tas reglamento projektas kartu taip pat turėtų būti skelbiamas viešai Komisijos interneto svetainėje;
- (11) pagalbos skyrimo kontrolė yra susijusi su labai sudėtingo pobūdžio įvairiais faktiniais, teisiniais ir ekonominiais klausimais nuolat kintančioje aplinkoje. Todėl Komisija turėtų reguliariai peržiūrėti pagalbos kategorijas, kurioms turėtų būti netaikomas reikalavimas pranešti. Tuo tikslu ji kas penkerius metus turėtų teikti vertinimo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl šio Reglamento taikymo,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Bendrosios išimties

1. Komisija, laikydamosi šio reglamento 5 straipsnio, gali priimti reglamentus, kuriais toliau nurodytų kategorijų pagalba, kaip tai suprantama Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, laikoma suderinama su vidaus rinka ir jai Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatyti reikalavimai pranešti netaikomi:

a) pagalba transporto koordinavimui;

⁽⁴⁾ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinantį Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007 12 3, p. 1).

- b) pagalba, skirta kompensacijoms už tam tikrų su viešosios paslaugos sąvoka siejamų išpareigojimų vykdymą, išskyrus kompensacijas už viešąsias paslaugas, susijusias su viešosiomis keleivinio transporto paslaugomis, kuriai taikomas Reglamentas (EB) Nr. 1370/2007.
2. Pagal 1 dalį priimtuose reglamentuose kiekvienos pagalbos kategorijos atveju nurodoma:
- a) pagalbos tikslas;
 - b) pagalbos gavėjų kategorijos;
 - c) didžiausi pagalbos dydžiai, išreikšti:
 - i) pagalbos intensyvumu, nustatytu tinkamų finansuoti išlaidų grupei,
 - ii) didžiausiomis pagalbos sumomis arba
 - iii) tam tikrų pagalbos rūšių atveju, didžiausiu valstybės paramos, skirtos ar susijusios su pagalba, lygiu, kai gali būti sunku tiksliai nustatyti i punkte nurodytą pagalbos intensyvumą arba ii punkte nurodytą pagalbos sumą, visų pirma finansų inžinerijos priemonių arba rizikos kapitalo investicijų ar panašaus pobūdžio priemonių atveju, nedarant poveikio atitinkamų priemonių priskyrimo valstybės pagalbai reikalavimams atsižvelgiant į SESV 107 straipsnio 1 dalį;
 - d) pagalbos sumavimą reglamentuojančios sąlygos ir
 - e) skaidrumo ir stebėsenos taisyklės, nurodytos 2 straipsnyje.
3. Be to, pagal 1 dalį priimtuose reglamentuose visų pirma gali būti:
- a) nustatyti didžiausi pagalbos dydžiai arba kitos pranešimo apie individualios pagalbos suteikimą sąlygos;
 - b) iš tų reglamentų taikymo srities pašalinti tam tikri sektoriai;
 - c) pagalbai nustatytos papildomos suderinamumo su vidaus rinka sąlygos.

2 straipsnis

Skaidrumas ir stebėseną

1. Pagal 1 straipsnio 1 dalį priimtuose reglamentuose pateikiamos išsamios taisyklės, kuriomis užtikrinamas pagalbos skaidrumas ir stebėseną.
2. Jei valstybė narė įgyvendina pagalbos schemas arba individualią pagalbą, kuriai pagal 1 straipsnio 1 dalyje nurodytus reglamentus netaikomi reikalavimai pranešti, ji Komisijai pateikia informacijos apie tokią pagalbą santraukas. Komisija tas santraukas paskelbia.
3. Kiekviena valstybė narė registruoja ir renka visą informaciją apie reglamentų, priimtų pagal 1 straipsnio 1 dalį, taikymą. Jei Komisija turi informacijos, kurios pagrindu yra priežasčių manyti, kad pagal 1 straipsnio 1 dalį priimtas reglamentas nėra taikomas tinkamai, atitinkama valstybė narė Komisijai pateikia visą informaciją, kuri, Komisijos nuomone, yra būtina siekiant įvertinti, ar pagal tą reglamentą suteikta pagalba atitinka visas jo sąlygas.
4. Bent kartą per metus kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai ataskaitą dėl reglamentų, priimtų pagal 1 straipsnio 1 dalį, taikymo, laikydamosi konkrečių Komisijos reikalavimų. Komisija sudaro galimybę visoms kitoms valstybėms narėms susipažinti su tomis ataskaitomis. 5 straipsnyje nurodytas Komitetas kartą per metus nagrinėja ir įvertina tas ataskaitas.

3 straipsnis

Reglamentų galiojimo laikas ir jų pakeitimai

1. Pagal 1 straipsnio 1 dalį priimtuose reglamentuose nurodomas jų galiojimo laikas ir numatomas pereinamasis laikotarpis, jeigu jiems baigus galioti jų galiojimo laikotarpis nėra pratęstas.

2. Kai pagal 1 straipsnio 1 dalį priimtas reglamentas panaikinamas arba iš dalies pakeičiamas nauju reglamentu, naujame reglamente numatomas šešių mėnesių pereinamasis laikotarpis, kad būtų galima patikslinti pagalbą, kuriai taikomas panaikintas arba iš dalies pakeistas reglamentas.

4 straipsnis

Suinteresuotųjų asmenų ir organizacijų išklausymas

Prieš priimdama reglamentą pagal 1 straipsnio 1 dalį, Komisija paskelbia jo projektą, kad visi suinteresuotieji asmenys ir organizacijos galėtų pateikti savo pastabas per jos nustatytą terminą. Šio termino trukmė yra bent vienas mėnuo. Komisija kartu viešai savo svetainėje paskelbia to reglamento projektą.

5 straipsnis

Konsultavimasis su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu

1. Komisija konsultuojasi su Reglamente (ES) 2015/1588 įsteigtu Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu (toliau – Komitetas):

- a) tuo pačiu metu, kai pagal 4 straipsnį skelbiamas pagal 1 straipsnio 1 dalį reglamento projektas, ir
- b) prieš priimdama reglamentą pagal 1 straipsnio 1 dalį.

2. Komisija konsultuojasi su Komitetu posėdyje, kurį ji šaukia elektroniniu pranešimu. Prie elektroninio pranešimo pridedami nagrinėtini projektai ir dokumentai. Posėdis turi įvykti ne anksčiau kaip praėjus dviem mėnesiams po elektroninio pranešimo. Tas laikas gali būti sutrumpintas, kai šio straipsnio 1 dalyje nurodytu atveju vyksta konsultacijos, jei tai pateisinama skubos priežastimis arba siekiant pratęsti reglamento, priimti pagal 1 straipsnio 1 dalį, galiojimo laiką.

3. Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pateikia per tokį laiką, kokį gali nustatyti Komiteto pirmininkas, atsižvelgdamas į klausimo skubumą, jei reikia, balsuojant.

4. Komiteto nuomonė įrašoma susitikimo protokole. Kiekviena valstybė narė gali prašyti į susitikimo protokolą įrašyti jos nuomonę. Komitetas gali rekomenduoti paskelbti nuomonę *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5. Komisija atsižvelgia į Komiteto pateiktą nuomonę ir informuoja Komitetą apie tai, kaip buvo atsižvelgta į jo nuomonę.

6 straipsnis

Vertinimo ataskaita

Kas penkerius metus Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie šio reglamento taikymą. Tos ataskaitos projektą ji pirmiausia teikia Komitetui, kad šis jį apsvarstytų.

7 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. gruodžio 19 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. SÍKELA
